

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SÖZEL BÖLÜM

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sözel Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SÖZ) hesaplanmasında 0,7; Eşit Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-EA) hesaplanmasında 0,5; Sayısal Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SAY) hesaplanmasında 0,3 katsayısı ile çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 80'DİR.

1. – 6. SORULARDA, SIRASIYLA OKUNDUĞUNDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERDEN HANGİSİNİN PARÇANIN ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZDUĞUNU BULUNUZ.

1. (I) Aklımızı zaman zaman kurcalayan, hatta çoğu kez süreklilik gösteren kimi takıntılarımız vardır. (II) Günlük koşuşturmaca içinde bazen kendimizi hayatın akışına öylesine kaptırırız ki kaygı ve öfke bir türlü yakamızı bırakmaz. (III) Örneğin, aklımıza bir şarkı takılır ve ondan kurtulmaya çalışsak da kendimizi o şarkının sözlerini mırıldanırken buluruz. (IV) Ya da saçma olduğunu bile bile, bazen kendimizi bir davranışta bulunmak zorundaymışız gibi hissedebiliriz. (V) Ancak, biz farkına bile varmadan, bu düşünce ve davranışlar bir süre sonra zihnimizi kurcalamayı bırakırlar, normal yaşantımıza devam ederiz.
- A) I B) II C) III D) IV E) V
2. (I) Bilinen ilk adı Gangra olan Çankırı kenti, MÖ 104 yılında kuruldu. (II) Sonraları Galatların merkezi olan kente Romalılar Germanikopolis deseler de bu ad benimsenmedi. (III) Roma ve Anadolu Selçukluları dönemlerinde Anadolu'daki tıp merkezlerinden biri olan kente Türkmenler ilk ismine benzeyen Gangara dediler. (IV) İç Anadolu ile Karadeniz bölgeleri arasında geçiş niteliği taşıyan Çankırı kentini Tatlıçay ikiye ayırır. (V) Daha sonra Kangırı ya da Kankırı biçiminde söylenen kentin adı zamanla Çankırı'ya dönüştü.
- A) I B) II C) III D) IV E) V
3. (I) Sanayileşme sonrası ortaya çıkan yeni sosyal sınıflar artık daha farklı bir estetik tatmin peşindeydi. (II) 19. yüzyıldaki uluslararası sanat sergilerinde değişiklik peşindeki gözler, Japon grafik sanatının çiçeksi bezemeleri ve çizgisel düzenlemelerine çevrildi. (III) Bu ilgi, Amerika'da "modern style", Almanya'da "jugendstil", Fransa'da "art nouveau" olarak anılan ve mimarlıktan başlayarak tüm sanat dallarına egemen olan yeni bir üslubun habercisiydi. (IV) Bu dönemde kırsal kesimden şehir ve kasabalara yoğun bir göç yaşandı. (V) Bu üslup kısa zamanda İstanbul'da da apartmanlarda, köşklere ve sayfiye evlerindeki süslemelerde görülmeye başlandı.
- A) I B) II C) III D) IV E) V
4. (I) Değnek oyunu olarak da bilinen cirit, at üstünde koşuran iki takımın birbirine değnek atmasına dayanan eski bir oyundur. (II) Oyuna adını veren cirit 70-100 cm uzunluğunda, 2-3 cm çapında, mızraktan daha kısa bir değnektir. (III) Ciritle ata vurulması hoş karşılanmaz ve acemilik sayılır. (IV) Değnek yapımında meşe ve hurma dallarından yararlanılsa da yaralama tehlikesi daha az olduğu için kavak dalları tercih edilir. (V) Değneğin ucu, değdiği yere saplanmayacak biçimde yontulur.
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Diğer sayfaya geçiniz.

5. (I) Salzburg kentinde her yıl Mozart onuruna bir müzik festivali düzenlenir. (II) Salzach nehri kenarında kurulmuş olan Salzburg kentinin eski kent bölümünde Mozart'ın evi vardır. (III) 1920'den bu yana sürüp giden bu festival, dünyanın en pahalı festivali olarak da bilinir. (IV) Her yıl temmuz ve ağustos aylarında düzenlenen festival, Jederman oyunu ile açılır hep. (V) Ölümüne kadar Herbert von Karajan'ın başkanlığını yaptığı bu festival, bir anlamda Mozart müziğinin vitrini durumundadır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Mahmut Cûda, resimlerinde sanat-doğa ilişkisini gerçekçi doğrultuda, kendine özgü bir duyarlılıkla işlemiştir. (II) Üç boyutlu mekânın belirgin olduğu bu resimlerde, doğal ve rastlantısal görünlere karşın, kompozisyonun geometrik bir düzeni vardır. (III) Resim yapmanın yanı sıra kişileri konu ettiği karikatürler de çizmiştir. (IV) Cûda bu kompozisyonlarındaki uyumu, renk değerlerini dengeli biçimde dağıtarak sağlamıştır. (V) Düz ve kesişen çizgilerin tekdüzeliğini yuvarlak ve kıvrak çizgilerle kırarak resimlerine dinamik bir görünüm kazandırmıştır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. – 11. SORULARDA, BAŞTA VERİLEN CÜMLELERDEN KESİN OLARAK ÇIKARILABİLECEK YARGIYI BULUNUZ.

7. 10. yüzyılda Avrupa'da kullanılan ciltleme tekniği Kuzey Afrika ve Asya'dakinden tümüyle farklıydı.

- A) 10. yüzyılda ciltçilikte en az iki farklı teknik kullanılıyordu.
B) Kuzey Afrika ve Asya'da farklı ciltleme teknikleri kullanılıyordu.
C) Avrupa'da ciltçilik 10. yüzyılda başladı.
D) Ciltçilik Avrupa'ya Asya'dan getirilmişti.
E) 10. yüzyılda ciltçilik bağımsız bir sanat olarak görülüyordu.

8. Televizyonda bugün gösterilecek olan belgeselde, aç kalan leoparların vahşi doğada sürülerin içine dalarak avlanma görüntüleri yer alıyor.

- A) Leoparla ilgili önceki programlar hayvanat bahçelerinde çekilmişti.
B) Bugün gösterilecek olan, leoparla ilgili ilk belgeseldir.
C) Leoparlar, soyu tükenme tehlikesi altında olan canlı türlerindedir.
D) Leoparlar, insanların ulaşmasının zor olduğu bölgelerde yaşar.
E) Belgeselde leoparlardan başka hayvanların görüntüleri de vardır.

9. Topkapı Sarayı, koşullara ve gereksinimlere bağlı olarak gelişen bir yapılar topluluğudur.

- A) Topkapı Sarayı, Osmanlı İmparatorluğu'nda en uzun süre kullanılan saraydır.
B) Topkapı Sarayı başlangıçta hazırlanan bir plana bağlı olarak yapılmamıştır.
C) Topkapı Sarayı'nda tüm yapıların mimarî tarzı aynıdır.
D) Topkapı Sarayı'nın süslemelerinde geleneksel üslup görülmemektedir.
E) Topkapı Sarayı'nda tüm saltanat ailesi bir arada yaşamıştır.

10. İlk çağlarda, Asya kıtasında taş alet yapımı, nitelikli malzemenin eksikliğine bağlı olarak, Avrupa kıtasındaki göre geri kalmıştır.

- A) Asya kıtasında bulunan taş malzeme alet yapımına Avrupa kıtasındakilere göre daha az elverişlidir.
- B) İlk çağlarda Asya kıtasındaki yaşam koşulları Avrupa kıtasından daha iyi olduğundan nüfus yoğunluğu da fazla olmuştur.
- C) Avrupa kıtasında ilk çağlardan günümüze ulaşan taş malzeme, Asya kıtasından günümüze ulaşan taş malzemeden daha azdır.
- D) Asya kıtasında yaşayan insanlar alet yapımında taş dışındaki malzemeden daha fazla yararlanmışlardır.
- E) Asya kıtasında bulunan taş malzemenin azlığı, Avrupa kıtasıyla olan ticari ilişkileri artırmıştır.

11. Şiirsel bir dille yazdığı roman ve öykülerinde Ege Bölgesi'ndeki kırsal kesim insanların sorunlarını açıkça ortaya koymuştur.

- A) Yazar, bir Ege kasabasında yaşamaktadır.
- B) Yazar yapıtlarında, kente göç eden kırsal kesim insanların uyum süreçlerini anlatır.
- C) Yazarın şiire olan tutkusu yapıtlarında kullandığı dile yansımaktadır.
- D) Yazar, Ege Bölgesi'ndeki kırsal kesim insanların karşılaştıkları sıkıntıları bilmektedir.
- E) Yazarın yapıtlarında Ege Bölgesi'nin tasvirleri öne çıkmaktadır.

12. – 16. SORULARDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERİN ANLAMLI BİR BÜTÜN OLUŞTURACAK BİÇİMDE SIRALANMASI İÇİN HANGİLERİNİN BİRBİRİYLE YER DEĞİŞTİRMESİ GEREKTİĞİNİ BULUNUZ.

12.

- I. Bu ucu bucağı görünmeyen beyaza ilk adımı atmak heyecan vericidir.
- II. Ama beklentilerin tersine, sert bir tuz tabakası bekler bizi gölün zemininde.
- III. Önce ihtiyatlı davranır insan; ilk adımda batacağını ya da kırılacakmış gibi duran zeminde kayıp düşeceğini düşünür.
- IV. Tüm beyazlığın sadece tuzdan kaynaklandığını insan hemen kavrar.
- V. Atılan adımlar düzelmiştir artık; yapılacak tek şey gölün üzerindeki yürüyüşün tadını çıkarmaktır.

- A) I ile II
- B) II ile III
- C) III ile IV
- D) III ile V
- E) IV ile V

13.

- I. İlk denizciler kıyıları izleyerek yolculuk yaptıklarından, haritaya gereksinim duymuyorlardı.
- II. Yaklaşık 1275'te yapılan ve Piza'da bulunduğu için Piza Haritası olarak anılan bir başka harita da günümüze kadar korunabilmiş eski denizcilik haritalarından biridir.
- III. 1270'te 8. Haçlı Seferi'ne katılan Fransa Kralı'na sunulan harita, bilinen ilk denizcilik haritasıdır.
- IV. Manyetik pusulanın icadından sonra açık denizlere yolculuk yapma olanağı doğdu ve denizcilik haritaları yapılmaya başladı.
- V. Bugün Paris'teki Ulusal Kütüphane'de bulunan Piza Haritası, koyun derisi üstüne elle yapılmıştır ve bütün Akdeniz'i gösterir.

- A) I ile II
- B) II ile IV
- C) II ile V
- D) III ile IV
- E) IV ile V

14.

- I. Osmanlılarda, cilt yapmaya kitabın ölçüsüne göre kapak iskeletinin hazırlanmasıyla başlanır.
- II. Tıraşlanan deri, mukavva iskelete yapıştırılarak gölgede ve ılık ortamda kurumaya bırakılır.
- III. Pirinç veya bakırdan yapılmış bezeme kalıpları kullanılarak bu mukavva iskelet oyulur.
- IV. Daha sonra, cilde kaplanacak deri istenen inceleğe göre elle tıraşlanır.
- V. Kapak iskeleti için malzeme olarak tahta ya da mukavva kullanılır.

- A) I ile III B) II ile III C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

15.

- I. 14 Temmuz 1889'da altı yüze yakın askeriyle birlikte İstanbul'dan yola çıkan Ertuğrul Fırkateyni'yle birçok hediyenin yanı sıra II. Abdülhamid'in Japon İmparatoru'na armağanı olan mücevherli imtiyaz nişanı da Japonya'ya gönderildi.
- II. 15 Eylül 1890 günü Yokohama Limanı'ndan ayrılan gemi üç gün sonra korkunç bir tayfuna yakalandı ve battı.
- III. Osmanlı heyeti için resmi kabul törenleri yapıldı ve ziyafetler verildi.
- IV. Aylar süren zorlu bir yolculuktan sonra 7 Haziran 1890 günü Yokohama Limanı'na demir atan Ertuğrul Fırkateyni'nin komutanı Osman Paşa, Padişah'ın hediyelerini İmparator'a sundu.
- V. Kara haber önce Tokyo'ya, oradan da İstanbul'a ulaştı; iki ülke günlerce yas tuttu.

- A) I ile II B) I ile III C) II ile III
D) II ile IV E) IV ile V

16.

- I. Genellikle erken kalkarım, çünkü önümde çay içip gazete okuyabileceğim, yürüyüş yapabileceğim birkaç saatim olsun isterim.
- II. Uzun, düzenli sokakları, bir örnek bloklarıyla insana Ankara'yı anımsatan Levent, bu saatlerde, Başkent'i ne kadar sevdiğimi ve özlediğimi de hep hatırlatır bana.
- III. Bu birkaç saat, benim Levent'te olmayı, burada yaşamayı sevdiğim saatlerdir.
- IV. Bir daha geri dönemeyecek yakınlarımın ve gençliğimin kentini bir an düşünür, yaklaşan hüznü hissederim.
- V. Neyse ki, parkta bebek gezdiren, yürüyüş yapan genç kadınlar yanımdan geçer ve varlıklarıyla yaşamın ne kadar mucizevi olduğunu düşündürürler bana.

- A) I ile II B) I ile III C) II ile III
D) II ile IV E) IV ile V

17.

- I. çekilen bu filmin
- II. sadık kalarak yapılan en iyi
- III. eleştirmenler çok para harcanarak
- IV. uyarlama olduğunu söylüyorlar
- V. tüm ayrıntılarıyla romana

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18.

- I. iyileyle kötünün daimi
- II. ödüllendirildiğinin altını çiziyor
- III. savaşı sonucunda
- IV. iyilikseverliğin ve erdemın mutlaka
- V. bu roman karmaşık kurgusuyla

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, cümledeki ilk söz hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19.

- I. dış pazarda saygın bir yere sahiptir
- II. dünya pazarlarından gelen talebi
- III. standartlarda üretilen Türk zeytini ve zeytinyağı
- IV. tarım yöntemleriyle ve uluslar arası
- V. karşılamak üzere organik

Yukarıdaki sözler kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20.

- I. Ama bu yazı, onu "yazar" yapmaya yetmeye-bilir.
- II. Çünkü yazarlığının ardında, onu yazar yapan nitelikleri kale gibi durmaktadır.
- III. Buna karşılık, yazar olmayan biri, gün gelir çok hoş, etkileyici bir yazı döktürebilir.
- IV. İyi bir yazar, gün gelir kötü bir yazı yazabilir.
- V. Kötü yazısı onun yazarlık niteliğinin sorgulanmasını gerektirmez.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21.

- I. Koşuşturanlar içinde en telaşlı olansa birlik komutanıydı.
- II. Bu nedenle karakoldaki bütün personel, sabahın çok erken saatlerinden başlayarak bir koşuşturma içine girmişti.
- III. Kolordu komutanının o sabah sınır karakolunu denetlemeye geleceği haberi alınmıştı.
- IV. Birlik kısa sürede denetime hazır duruma getirildi.
- V. Birlik komutanı bir yandan koşuştaki yataklara çekidüzen verdirirken bir yandan da erlerin kıyafetlerini kontrol ediyordu.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22.

- I. Orta Afrika'da yaşayan ve birbiriyle ilişkisi olmayan yedi şempanze topluluğu uzun zamandır gözlemleniyor.
- II. Davranışların kuşaktan kuşağa aktarılmasındaki yolsa, genç şempanzelerin yetişkinleri taklit ederek davranışları öğrenmesi.
- III. Bu gözlemlerden elde edilen bulgular derlenerek, şempanzelerin 39 farklı davranışını içeren bir katalog hazırlanmış.
- IV. Gözlemler, ayrıca, şempanzelerin listelenen bu davranışları kuşaktan kuşağa aktardıklarını ortaya koymuş.
- V. Katalogda taşla kabukları kırmaktan tutun, parazitlerini temizleme, yağmur dansı yapmaya kadar çeşitli davranışlar listeleniyor.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Zeytin için söylenen "fakir toprakların zengin ağacı" sözü, zeytinin hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Yapraklarını kışın dökmeyerek baharda filizlenmesi
- B) Değişik tat ve renklerde meyvelerinin olması
- C) Yavaş büyümesi ve meyve vermeye geç başlaması
- D) Nitelsiz topraklarda bile verimli olması
- E) Yetiştirildiği yörelerde, önemli bir gelir kaynağı olması

24. "Birisini için düşünün, bir başkası için düşünün kırıklığı olabilir." sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişi isteklerine ulaştıkça, yeni hedeflere yönelir.
- B) Pek çok kişinin isteği ortak olabilir.
- C) Ortak çıkarlar insanları birbirine yaklaştırır.
- D) İsteklerinin gerçekleşmesi, insanın mutlu olması için yeterli olmayabilir.
- E) Aynı olaya bir kişinin yüklediği anlam, bir başkasınınkinden farklı olabilir.

25. Birini ne kadar severseniz, ona o kadar az dalkavukluk edersiniz. Gerçek sevginin kanıtı, eleştiriyi esirgememektir.

Bu görüşe göre, bir kişiye dalkavukluk etmeyip onu eleştirmenin sevgiye kanıt olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Eleştirilen kişinin kendi hatalarını görüp düzeltmesine yardımcı olması
- B) Eleştirilen kişinin başkalarının sorunlarından etkilenmesini engellemesi
- C) Eleştiren kişinin diğer arkadaşlarıyla ilişkilerini gözden geçirmesini sağlaması
- D) Eleştiren kişinin kendi eksikliklerini gizlemesine olanak sağlaması
- E) Herkesin kusurları olabileceğini göstermesi

26. "Her kent, kişiliğini tarih denen eleği yüzlerce yıldan beri sallaya sallaya kurar." sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni kurulan kentlerin daha planlı biçimde geliştiği
- B) Bir kentin bugünkü durumunun oluşmasında, geçmişindeki önemli olguların etkili olduğu
- C) Kentteki tarihi dokunun korunmasının, o kentte yaşayanların sağduyusuna bağlı olduğu
- D) Bir kentin planlanmasında toplumsal önceliklere önem verilmesi gerektiği
- E) Kentlerin gelişmesinin bireye verilen önemle doğrudan ilişkili olduğu

27. Aydın insan pergel gibi olmalı; bir ayağı yaşadığı topraklara sabit olmalı, diğeri dünyayı dolaşmalı.

Bu cümleyle göre, aydın insandan beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi kültüründeki yerel farklılıkları ortaya koyması
- B) Ülkesinin sorunları dışındaki konulara ilgi göstermemesi
- C) Her koşulda ülkesinin üstünlüğünü savunması
- D) Herhangi bir konuda görüş bildirmekten çekinmemesi
- E) Kendi kültürüyle bağını koparmadan başka kültürlerle ilişki kurması

28. Orman orada yaşayan insanlar için bazen manav, bazen kasap, bazen eczane, bazen hırdavatçı, bazen de oyuncakçı olur.

Bu cümlede ormanın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Önemli bir ekosistem olduğu
- B) Çok sayıda insan barındırdığı
- C) İnsanların pek çok gereksinimini karşıladığı
- D) Ağaç çeşitliliği bakımından çok zengin olduğu
- E) İnsan müdahalesi olmadığı sürece kendini yenileyebildiği

29. Polisiye roman okurunun bu türün usta yazarlarının romanlarını okuyup özümsemesi ve bu romanların doyulmaz tadına varması, polisiye eserlerin iyisini kötüsünden ayırt etmesini sağlar.

Bu cümleye dayanarak aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Düş gücünün sınırları, okunan kitaptan alınabilecek tadı belirler.
- B) İyi bir edebiyat okuru olmak için belli bir tür üzerinde yoğunlaşmak gerekir.
- C) Kimi yazarlar, okuru onun yaşamını değiştirecek kadar etkileyebilir.
- D) Belli bir türün iyi örneklerini okumak, o türdeki eserleri doğru değerlendirmede yardımcı olur.
- E) Çoğu kez, okur kendisini yapıttaki kahramanla özdeşleştirir.

30. Çakmaktaşı, Paleolitik Çağ insanların kullandığı alet ve silahların temel malzemesiydi. Bu çağda çakmaktaşı çıkarmak için taş ocakları kurulmuştur. Bu ocaklardan elde edilen malzemeyle yapılan silahlar ve aletlerin satışı, insanlık tarihinin ilk ticari etkinliklerinden biri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın son cümlesinde ileri sürülen görüşe kanıt oluşturabilecek bir bilgidir?

- A) Bilinen eski ticaret yollarından çoğunun önemli çakmaktaşı yataklarından geçmesi
- B) 17.-19. yüzyıllarda çakmaklı tüfeklerin yapımında temel olarak çakmaktaşıdan yararlanılması
- C) İlk çağlardan günümüze takı yapımında çok parlak çakmaktaşılarından yararlanılması
- D) Çakmaktaşı çıkarımının, sulu tarıma geçilmesiyle çeşitlenen ekonomik etkinliklerden biri olması
- E) Çakmaktaşını biçimlendirmede ilk çağlarda kullanılan yöntemlerin, deneysel arkeolojinin önemli konuları arasında yer alması

31. Doğadan esinlenen bilim adamları gözlem ve incelemeleri sonucunda elde ettikleri bilgileri yeni teknolojilerin üretilmesinde kullanıyorlar.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede sözü edilen duruma bir örnek olamaz?

- A) Örümcek ağının kimyasal yapısı araştırılıp çelik kadar sağlam iplik üretilmesi
- B) Köpekbalığının vücut yapısının incelenmesiyle, hızlı yüzmeyi sağlayacak mayolar tasarlanması
- C) Koyun yününden yatak, yorgan ve yastık yapılması
- D) Kuş kanatlarının yapısından esinlenilerek planörle uçuşun gerçekleştirilmesi
- E) Yüzmeyi kolaylaştırmak için ördek, kaz gibi hayvanların ayak yapılarına benzetilerek palet yapılması

32. Coğrafyacılar, tarih boyunca pek çok farklı rol üstlenmişlerdir. Önceleri bilinmeyen bölgeleri tanıtan kâşifler, coğrafi olguları kaydeden haritacılar; daha sonraları yeni araştırmalar için kullanılacak bilgileri derleyen düzenleyen bilginler; günümüzdeyse insanların dünyayı daha iyi tanıyıp anlamalarına yardımcı olan öğretmenler olarak görülmüşlerdir.

Coğrafyacıların üstlendikleri rolün bu parçada sözü edildiği gibi değişmesinde temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Keşfedilen bölgelerde yerleşimler kurulması
- B) Bilgi ve teknoloji düzeyinin yükselmesi
- C) Coğrafyanın farklı alanları olan bir bilim dalı olması
- D) Coğrafyayla ilgilenen kişi sayısının azalması
- E) Merak ve isteklerin değişmesi

33. "Asıl anlatmak istediklerin beyninin تنها sokaklarında gezinirken, sen dilinin cadde trafiğine dalyorsun." **diyen bir kişi, karşısındakinin hangi yönünü eleştirmektedir?**

- A) Konuşması gerektiği durumlarda suskun kalmasını
- B) Konuşmasıyla çevresindekileri bunaltmasını
- C) Söyleyeceklerini uzun süre zihninde tartmasını
- D) Yeterli bilgisinin olmadığı konularda konuşmasını
- E) Söylemek istediklerinden uzak, özensiz konuşmasını

34. Mezopotamya ve Mısır'da coğrafya ile ilgili etkinlikler büyük olasılıkla aynı dönemlerde ve pratik gereksinimlere yönelik olarak birbirine paralel gelişti.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlede öne sürülen görüşü destekleyen bir kanıt olabilir?

- A) Mısır mezarlarında bulunan arazi çizimleri ve resimlerinin, Mezopotamya'da kil tabletlere yapılmış olan haritalarla aynı döneme ait olması
- B) Mezopotamya bölgesinde MÖ 1000'den kalma, dünyayı, çevresi sularla kaplı bir tekerlek biçiminde tasvir eden kil tablet bulunması
- C) Mezopotamya ve Mısır'daki toplumların çok tanrılı dinlere inandığını gösteren buluntuların olması
- D) Mısır duvar resimlerinde görülen hayvan figürlerinin, aynı dönemlerde Mezopotamya'da yapılan figürlerden gerçekçi olması
- E) Mezopotamya'daki tapınaklar olan zigguratların, Mısır'da firavunların gömüldüğü ve aynı zamanda tapınak işlevi de olan piramitler kadar yüksek olması

35. Bazı olayların nasıl adlandırıldığına bakarak dünyanın neresinde, Doğu'da mı, Batı'da mı olduğumuzu çıkarabiliriz. Örneğin, 29 Mayıs 1453'te yaşanan olay Batılılar için Constantinople'un düşüşü, Doğulular için İstanbul'un fethidir.

Aşağıdakilerden hangisi, belirli bir olayın Doğu'da ve Batı'da farklı değerlendirilmesinin bir nedeni olabilir?

- A) Dünyanın bir bölgesinde gerçekleşen olayın, diğer bölgelerdeki kişileri de etkilemesi
- B) Olayın Doğu ve Batı kültürlerinin oluşumunda önemli etkisinin olmaması
- C) Doğu ve Batı toplumlarının teknolojik gelişim düzeyinin farklı olması
- D) Olayın Doğu ve Batı toplumları için doğurduğu sonuçların aynı olmaması
- E) Doğu ve Batı toplumları arasındaki etkileşimin az olması

36. Emerson, heves olmadan büyük başarıların kazanılmayacağını söylemiştir. Çocuklara bu duyguyu aşılacak o kadar zor değildir ama asıl gerekli olan, bu duygunun korunmasını sağlamaktır. Bu da kolay değildir; çünkü heves kırılındır. Küçümsenmeye, alay edilmeye ya da sürekli başarısızlığa gelmez. - - - - . Çünkü, düşünmeden söylenen bir söz, alaycı bir gülüş ya da bakış çocuğun tüm hevesini kırabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisinin getirilmesi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaz?

- A) Kimi zaman küçük bir çocuğun aşırı hevesi büyüklere eğlenceli bir durum gibi görünse de dikkatli olmak gerekir
- B) Her anne babanın, çocukça heveslerin zamanla geçeceğini bilmesi gerekir
- C) Çocuğun hevesini gerçekleştirebileceği ortamlar hazırlamak aileye zor gelebilir
- D) Bunun bir oyun olduğu çocuğa hissettirilerek çocuğun bunu fazla önemsememesi sağlanmalıdır
- E) Çocuklara bir şeyi başarmak için bazen başkalarından yardım almanın uygun bir yol olduğu anlatılabilir

37. Son günlerde çok okunan bu yazarın ilk yazılarını hatırlıyorum. Yazma ediminin gizlerini öğrenmeye yönelik deyişler, arayışlar, bir tür kanat alıştırmaları. "Kanat alıştırmaları" diyorum ama, şunu hemen söylemeliyim ki belirli bir düzeyi, dil tadını içinde barındıran yazıydı onlar. İçlerinde konu sapmalarının, bilgi yığınlarının altında ezilenler de yok değildi. Böyleyken, okuyanı kendine bağlayan bir yanları vardı yine de.

Bu parçaya dayanarak, sözü edilen yazarın ilk yazılarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İyi yazmaya yönelik çabaların ürünleridir.
- B) Gelecekte iyi bir yazar olabileceğinin işaretleri vardır.
- C) Konular, belli olaylarla sınırlı kalmıştır.
- D) Konu bütünlüğünden uzak olanları vardır.
- E) Okurların ilgisini çekmiştir.

38. Bu müzede yer alan eski otomobil koleksiyonunu yakından incelediğinizde çok değil, en fazla 40-50 yıl içinde alınan yol inanılmaz geliyor. Daha da şaşırtıcı olan, günümüz otomobillerinin çok daha kısa sürede müzeliğe olacağıdır.

Bu parçada otomobillerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Dünya ekonomisindeki yerleri
- B) Teknolojilerindeki hızlı değişim
- C) Güvenli olmaları için alınan önlemler
- D) İnsan yaşamındaki önemleri
- E) Uygun sergilenme yöntemleri

39. Üç bin adadan oluşan Japonya'nın neresinde, ne zaman, hangi ağacın çiçek açtığını bütün Japonlar ezberliyor. Düşünler, tatiller, geziler mevsimlere, doğa hareketlerine göre düzenleniyor. Japonların doğa tutkusu dinden farksız. Zaten ülkedeki en yaygın din olan Şinto "Tanrıların Yolu" demek ve bu yol doğadan geçiyor. Bu yolu izlemenin bir ön koşulu var: Doğaya saygılı olmak... İnsan da doğanın bir parçası olduğuna göre insana da saygı kaçınılmaz oluyor böylece.

Bu parçaya dayanarak Japonya'yla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğa sevgisinin dinle yakın ilişkisi vardır.
- B) Günlük yaşamın planlanmasında doğa dikkate alınır.
- C) İnsanlar doğa olayları hakkında bilgi sahibidir.
- D) İnsana verilen değer, doğaya verilen değerden kaynaklanır.
- E) Doğa olaylarıyla ilgili bilimsel araştırmalar yapılmaktadır.

40. Bilim dünyasının 1841 yılında tanıdığı Anadolu yaban koyunu, bugünkü evcil koyunun atası olarak kabul edilen beş yabanıl koyun türünden biridir. Yalnızca Anadolu'da yaşayan bu türün erkekleri 45-75 kg, dişileri 35-50 kg ağırlığındadır. Sarımsı kahverengi postlarının rengi, kış aylarında daha da koyulaşır. Erkeklerin yaklaşık dört aylıkken çıkmaya başlayan boynuzlarına her yıl yeni bir yaş halkası eklenir. Hayvan yaşlandıkça boynuz büyür ve geriye doğru kıvrılır; halkalarsa silikleşir.

Bu parçada, Anadolu yaban koyunuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi yoktur?

- A) Yaşadığı yer
- B) Fiziksel özellikleri
- C) Dişisiyle erkeği arasındaki farklar
- D) Beslenme biçimleri
- E) Evcil koyunla akrabalığı

41. Avrupa'nın askeri bakımdan gelişmesi, ağır sabanın yaygınlaşmasıyla köylünün, tüketeceğinden fazla ürün elde etmesine dayanır. Böylelikle görel olarak zenginleşen köylülerden alınan vergi ve kiralara sayesinde profesyonel askerlerden oluşan ordular kurulabildi. Bunun en tipik örneği zırhlı süvariler, yani şövalyelerdir. Güçlü bir köylü sınıfına sırtını dayamış olan şövalyeler, Latin Hıristiyanlığının durumunu komşularına karşı temelden değiştirip güçlendirdi. Bir zamanlar Avrupa'yı birbirine katan istilalar bu yeni askeri güç sayesinde çok azaldı.

Bu parçada aşağıdaki neden-sonuç ilişkilerinden hangisine değinilmiştir?

NEDEN	SONUÇ
A) Sabanın yaygınlaşması	Üretimin artması
B) Vergi alınması	Kiraların artması
C) Şövalyeliğin çıkması	Köylünün zenginleşmesi
D) İstilaların azalması	Yeni askeri güç oluşması
E) Askeri gelişim	Sabanın yaygınlaşması

42. Dilin iyi kullanılması eksiksiz bir iletişim için gerekli. Kurallara uymadan, sınırlı sayıda sözcükle kendilerini ifade etmeye çalışanların güzel ve etkili konuşamaya çağrı bir gerçek. İlk başta olayı anlatmaya yeterli gibi görünen bir cümle, üzerinde düşünüldüğünde çok farklı anlamlar taşıyor olabilir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada değinilen durumlardan biri değildir?

- A) Kişiler arasındaki iletişimde eksiklikler olması
 B) Birden fazla anlama gelecek ifadelerin kullanılması
 C) Dille ilgili çalışmaların yetersiz olması
 D) Az sayıda sözcükle konuşulması
 E) Dilin yanlış kullanılması

43. Çocukken öyküler okuduğumda yalnızca hoş zaman geçirmekle kalmıyor, birçok konuda yeni şeyler de öğreniyor, kendimi geliştiriyordum. Hele okuduklarım arasında dili ve biçemi çok güçlü olan yazarların elinden çıkma öyle öyküler vardı ki bunları okudukça giderek heyecanlanıyor, uyumayı unutup, kendimi bir sonraki öyküyü okumaya kaptırıyordum.

Bu sözlere dayanarak, bunları söyleyen kişiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Öykü okumaktan mutlu olmuştur.
 B) Okuduklarından yararlanabilmiştir.
 C) İyi bir öykünün ayırımına varabilmektedir.
 D) Farklı yazarlardan öyküler okumuştur.
 E) Öykü okuma alışkanlığını bugün de sürdürmektedir.

44. Dört ay boyunca Amsterdam'a konuk olacak, Osmanlı kültürünü İstanbul üzerinden anlatan "İstanbul: Kent ve Sultan" sergisi, çoğu Topkapı Sarayı'ndan olmak üzere, Türk İslam Eserleri Müzesi, Sadberk Hanım Müzesi ve Sabancı Müzesi'nden 300 eseri bir araya getiriyor. Sergide padişah portreleri, kutsal emanetler, kaftanlar, halılar, hatlar, önemli olayları anlatan minyatürler, çiniler, mistik objeler, nargileler, müzik aletleri yer alıyor. Tüm bu eserler çarşı, kahvehane, hamam, mezarlık, cami, tekke, Topkapı Sarayı'nda yaşam, harem gibi özel olarak tasarlanmış bölümlerde sergileniyor ve farklı dillerde açıklamalarla ziyaretçilere sunuluyor.

Bu parçada sözü edilen eserlerin özel tasarlanmış bölümlerde sergilenmesinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ortamla ve birbirleriyle uyum içinde sunarak algılanmalarını kolaylaştırmak
 B) Üretim yıllarına ve sanatçılarına göre sınıflamak
 C) Avrupa kültüründeki etkilerini göstermek
 D) Türkiye'de sergilendikleri müzelere benzer bir ortam oluşturmak
 E) Hangilerinin daha çok ilgi çektiğini saptayabilmek

45. VE 46. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Freud'un psikiyatrye, özellikle de insan davranışının genel olarak anlaşılmasına en önemli katkısı, çocuğun yaşamındaki ilk yılların kişiliğinin oluşumunda ne denli önemli olduğunu bulmasıdır. Dünyayı tanımaya başladığı bu dönemde çocuk, yaşadıklarını anlamaya çalışırken hatalar yapabilir. Karşılaştığı birçok yeni nesne ve durum karşısında yaşadıklarını ayırt etmekte ve anlamakta yetersiz kalabilir. Sonuç olarak, ilk yaşlarında çocuk, çevresinde olup bitenleri yanlış yorumlayabilir ve kişilik yapısını yapay temeller üzerine oturtabilir.

45. Bu parçada çocuğun çevresinde olanları yanlış yorumlamasına neden olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilmiştir?

- A) Çocuktan kapasitesinin üzerinde başarılar beklenmesi
- B) Öğrenmeye istekli çocukların çabalarının yeterince desteklenmemesi
- C) Anlama güçlüğü olan çocukların kendilerini ifade etmekte de güçlük çekmesi
- D) Çocuğun karşılaştığı nesne ve durumları anlama güçlüğü çekmesi
- E) Çocuğun zekâsında yalnız çevrenin değil kalıtımın da etkili olması

46. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çocuk davranışları Freud'un bütün çalışmalarının temelini oluşturmuştur.
- B) Psikiyatrinin ana çalışma alanı çocukluk dönemi sorunlarıdır.
- C) Çocuğun olayları yanlış algılaması kişilik gelişimini olumsuz etkileyebilir.
- D) Sağlıklı bireyler yetiştirebilmek için toplumsal kurallara uymak gerekir.
- E) Freud'un tıbbın psikiyatri dışındaki alanlarında da çalışmaları olmuştur.

47. VE 48. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Dostluk, bir insana belleğinin doğru çalışmasını sağlamak için gereklidir. Geçmiş anımsamak, onu sırtında taşımak, insanın kendi "Ben"ini koruyabilmesi için gerekli tek koşul olarak görülebilir. "Ben" in çekip küçülmemesi, oylumunu koruması için anıları, bir saksı ççeğini sular gibi sulamak gerekir. Bu sulama işi, geçmişin tanıklarıyla, yani dostlarla sürekli temas halinde kalmayı gerektirir. Onlar bizim aynamız, belleğimizdir. Onlardan hiçbir şey beklemiyoruz, yalnızca zaman zaman o aynayı parlatsınlar ki yüzeyinde kendimizi görelim.

47. Bu parçaya göre, insanın "Ben"ini koruyabilmesinde dostluğun rolü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişindeki kötü olayları unutmasını kolaylaştırmak
- B) Kendisiyle ilgili gerçeklerden kopmamasını sağlamak
- C) Gelecekle ilgili doğru kararlar alabilmesine yardımcı olmak
- D) Kendi çıkarlarına öncelik vermesini sağlamak
- E) Kendisiyle ilgili konulara daha az eğilmesini sağlamak

48. Bu parçada "anıları sulamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı anıları ötekilerden daha sık hatırlamak
- B) Dostlarla konuşmaktan zevk almak
- C) Sürekli hatırlayarak anıların canlı kalmasını sağlamak
- D) Bazı olayları olduğundan farklı biçimde hatırlamak
- E) Yaşlandıkça, uzun sürecek dostluklar kurmakta zorlanmak

49. VE 50. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yazar, bu romanındaki kahramanları aracılığıyla toplumda oluşturulmaya başlayan tekdüzeliğe karşı çıkar; gelenekselliği savunmaktan çok, taşrada özgün kalabilen, kendi olmayı ve özgür olmayı amaçlayan bireyi savunur. Yazarın bireyselliklerini savunduğu ve roman kahramanı olarak seçtiği kişiler, çoğunlukla gençlerdir. Çünkü gençler, kendileri olma yolundaki kararlı çabalarıyla yazarın bu karşı çıkışını simgeler.

49. Bu parçaya dayanarak, sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sözü edilen romanda taşıyı konu ettiği
- B) Genç yaşlarda roman yazmaya başladığı
- C) Kahramanlarını çevresindeki kişilerden seçtiği
- D) Çok sayıda roman yazdığı
- E) Yapıtlarında özgün bir dil kullandığı

50. Bu parçaya göre, sözü edilen roman kahramanlarının çoğunlukla gençlerden seçilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda genç nüfusa sağlanan eğitim olanaklarının sınırlı olması
- B) Gençlerin dayatmalara direnerek bireyselliklerini koruma güçlerinin fazla olması
- C) Gençlerin, yetişkinlerden öğrenecekleri toplumsal kuralları kendilerinden sonra gelenlere aktaracak kuşak olmaları
- D) Yazarın bu romanla ulaşmak istediği okuyucu kitlesinin gençlerden oluşması
- E) Gençlerin eski dönem modalarına ilgilerinin fazla olması

51. VE 52. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Tüketicilerde ilgi uyandırmayacağı düşünülen bir ürünün çekici hale gelmesi için, reklamında açıklık, susuzluk, cinsellik gibi temel ihtiyaçları karşılayan nesnelere ürünle birlikte kullanılmalıdır. Böyle bir reklam stratejisinde ürün sol, nesneye sağ tarafta sunulmalıdır. Ancak bu sıralama, yazıyı soldan sağa okuyan toplumlara özgüdür. Yazıyı yukarıdan aşağıya okuyan toplumlarda ürünün yukarıya, nesneninse aşağıya konulması gerekir. Böylece bu tür ürünlerle ilgili verilen istenen mesaj, izleyene reklamcının istediği biçimde ulaşır.

51. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumun bir kesimi yeniliklere çabuk uyum sağlasa da büyük bir kesiminin bunları kabul edebilmesi zaman alır.
- B) Bulunulan sosyal çevre, alım gücü ve pazardaki ürün çeşitliliği, kişilerin tüketim düzeyini etkiler.
- C) Eğitim düzeylerindeki farklılıklar, kişilerin olaylar karşısında aldıkları kararlara yansır.
- D) Kişinin bir uyarıcıyla ilgili algı ve yorumları, uyarıcının bir arada bulunduğu öteki uyarıcılara ve sunuluş biçimine bağlıdır.
- E) İhtiyaç duymadığı ürünleri satın alan kişiler, reklamların hedef kitlesini oluşturur.

52. Bu parçada anlatılan reklam stratejisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Psikolojik etkilerin dikkate alındığı
- B) Okuma yazmanın yaygınlaşmasına katkıda bulunacağı
- C) Piyasadaki benzer ürünlerin iyi bilinmesini gerektirdiği
- D) Toplumsal olayların yakından izlenmesini gerektirdiği
- E) Diğer stratejilere göre pahalı olduğu

53. VE 54. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Girit mutfağını ve Giritlilerin yeme içme alışkanlıklarını Anadolu mutfaklarından farklı kılan temel özellik, yabancı otlardan yapılan çok çeşitli yemeklerin varlığıdır. Nüfus mübadelesinden sonra Anadolu'nun çeşitli yerlerine yerleştirilen Giritli Müslüman halkın bundan sonra yaşayacakları topraklarda yeni ve güçlü bir kimlik oluşturmada mutfak kültürleri büyük rol oynamış; en önemli farklılaşmayı da yabancı otların yoğun tüketimi ortaya koymuştur. Aslında tutumlarında katı olmayan ve değişmeye açık insanlar olan Giritliler, yemekleri söz konusu olduğunda kurallara son derece bağlı ve tutucu davranırlar. Onları, mevcut bir tarifi değiştirmeye, ufak bir ekleme veya çıkarma yapmaya ikna etmek mümkün değildir. Geldikleri topraklara ve geride bıraktıkları hayatlarına ait anılarını adeta yemeklerinde muhafaza eden Giritlilerin, yemek adetlerine bu aşırı bağlılıkları zorla kopartıldıkları topraklarına duydukları özlemden ileri gelir sanki. Ben, ailemde de diğer Giritli birçok ailede de gözlediğim yemeğe ve mutfağa düşkünlüğün, bu konudaki titizliğin ve kuralcılığın kökeninde hep bu duygunun yattığını düşünürüm.

53. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılan Giritlilerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Yemek kültürlerinin otlara dayanması
- B) Anadolu'ya sonradan yerleşmiş olmaları
- C) Yerleştikleri bölgeye kendi mutfak kültürlerini aktarmaları
- D) Genelde yeniliklere açık ve esnek olmaları
- E) Değişik tatları denemek konusunda istekli olmaları

54. Bu parçaya göre, Giritlilerin yemek kültürleri konusundaki kuralcılıklarının temelinde aşağıdakilerden hangisi yatmaktadır?

- A) Yemeklerinde yabancı otları çok fazla kullanmaları
- B) Yemek tariflerindeki değişikliklerin tadı bozacağından endişe etmeleri
- C) Mutfak kültürlerinde çok fazla yemek çeşidinin olması
- D) Eski yaşamlarına ve eskiden yaşadıkları topraklara özlem duymaları
- E) Anadolu mutfağının kendi mutfaklarından çok farklı olması

55. VE 56. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İstanbul'da karaların görünümü çabuk değişiyor. Hiç umulmadık bir anda bir yerden apartmanlar yükseliyor, ötelere doğru gecekondular grupları yoğunlaşıyor bir kentsel ezama gibi. Öte yandan, denizler hiç değişmez zannederdik; ama yanıldığımızı zamanla anladık. İstanbul'un hiç kirlenmez dediğimiz denizi de bundan yirmi yıl önceki deniz değil artık. Eskiden sandalın başından eğilip baktığınızda dibi görünürdü denizin. Güneş ışıklarının dipteki kumlara dek ulaştığını, kumları açık sarı bir renge, yosunu sağlıklı bir yeşile, bir kaya parçasını unutulmaz bir kurşuniye boyadığını, bir karagöz sürüsünü ışıltı ve parıltıya boğduğunu görebilirdiniz. Deniz dibi ressamı has boyalar, temiz fırçalarla işe koyuldu bundan yirmi yıl öncesinin denizini boyarken...

55. Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada yazarın İstanbul'la ilgili olarak yakındığı durumlardan biri değildir?

- A) Hızla büyümesi
- B) Kendine özgü dokusunun kaybolması
- C) Hayat pahalılığının fazla olması
- D) Denizinin kirlenmesi
- E) Plansız ve kaçak yapılaşmanın şehri çirkinleştirmesi

56. Aşağıdakilerden hangisi yazarın bu parçada dile getirdiklerinden biri değildir?

- A) Geçmişe özlem
- B) Beğenmeme
- C) Eleştirme
- D) Hayal kırıklığı
- E) Kabullenme

57. VE 58. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir Afrika kabilesinde kadınlar hamile olduklarını anladıklarında, birkaç arkadaşıyla birlikte yabani çayırlara gider ve doğacak çocuğun şarkısını duyan kadar dua ederler. Onlar her ruhun dünyadaki amacını anlatan kendi titreşimi olduğuna inanırlar. Kadın şarkıyı duyduğunda o şarkıyı hep birlikte söylerler. Sonra da kabiledaki herkese öğretirler. Çocuk doğduğunda, eğitime başladığında, yetişkinliğe geçerken, evlendiğinde ve öldüğünde tüm kabile onun için bu şarkıyı söyler. Bunlar kişinin hayatının geçiş dönemleridir. Bu dönemlerin yanı sıra, kişi bir suç işlediğinde veya anormal bir davranışta bulunduğu da kabile tarafından şarkısı söylenir. Çünkü, kabile uygunsuz davranışların düzeltilmesinde cezaya başvurulmaması gerektiğine inanır. Şarkıyı söylemek, kişiye kimliğinin anımsatılmasını ve ona duyulan sevginin gösterilmesini sağlar. Ancak bu şekilde kişiye, yaşamla ve amacıyla doğru ilişki içinde olup olmadığı gösterilebilir.

57. Bu parçaya dayanarak, sözü edilen kabileyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

- A) Çevresel koşulların değişmesiyle sık sık göç etmişlerdir.
- B) Kabile yaşamını düzenleyen belirli kurallar oluşturmuşlardır.
- C) Kabile üyelerinin her birine değer verilmesi gerektiğine inanırlar.
- D) Kişilere sevgi gösterilmesinin, cezadan daha etkili bir yöntem olduğunu düşünmektedirler.
- E) Her bireyin yaşamının düzenlenmesinde kabile üyelerinin hepsinin sorumlulukları vardır.

58. Bu parçaya göre, "hayatın geçiş dönemleri" olarak kabul edilen durumlarda, kişinin şarkısının kabile tarafından söylenmesiyle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Kişiye, ilk kez annesi tarafından söylenen şarkıyı tekrarlayarak anne sevgisinin öneminin vurgulanması
- B) Tüm kabile tarafından öğrenilen şarkıların belli zamanlarda söylenerek unutulmasının önlenmesi
- C) Kişiye, kendi şarkısı aracılığıyla yaşamdaki amacı hatırlatılarak bu amaca ulaşmasının sağlanması
- D) Kabilenin karar alma sürecinde, kişiye tanınan hakların sınırlarının belirlenmesi
- E) Kişiye bundan sonra alacağı kararlarda tüm kabile üyelerine danışması gerektiğinin hatırlatılması

59. – 61. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Kanlı İspanyol istilasından önce Güney Amerika'nın görkemli uygarlıklarından biri olan İnkalar, "yazısı olmayan tek büyük uygarlık" damgasından kurtulacak gibi gözüküyor. Çünkü İnkaların *kipu* denen düğüm- lü sicim demetlerinin yalnızca bir hesap aracı değil, aynı zamanda üç boyutlu bir yazı dili olduğu yolundaki düşünceler güçleniyor. Hatta *kipular* ikili sayı sistemini kullanan ilkel bir bilgisayara benzetenler de var. *Khipular* 0,5-0,7 cm kalınlığında bir sicim üzerine tutturulan ve sayıları 100 ile 1500 arasında değişebilen, üzerinde irili ufaklı düğümler bulunan daha ince sicimlerden oluşuyor. 1997 yılında bir tekstil uzmanı, yün ya da pamuktan yapılan bu sicimlerin son derece karmaşık eğrilime, dokunma ve boyanma biçimleri olduğunu, sicimlerin her birinin farklı yapı ve boya kodu taşıdığını ortaya çıkardı. Bu uzmana göre bilginin % 90'ı, daha düğümler atılmadan sicime yükleniyordu. Bu teori üzerine çalışan bir araştırmacı da sicimlerin dönüş yönü, eğimi, demetteki sicimleri ana sicime bağlayan düğümlerin yönü gibi ayrıntıları ortaya çıkardı.

59. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Güney Amerika'da İspanyol istilasının etkileri günümüzde de sürmektedir.
- B) İnkaların ikili sayı sistemine benzer bir sistem kullandığı düşünülmektedir.
- C) Eski toplulukların hepsinin kendine özgü bir yazısı vardır.
- D) Güney Amerika'daki uygarlıklar hakkında her şey keşfedilmiştir.
- E) İnkalar dokumacılıkta çok gelişmiştir.

60. Bu parçadan, İnkalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Komşularıyla ilişkilerinin zayıf olduğu
- B) *Khipuları* tapınaklarında sakladıkları
- C) Savaşçı bir toplum oldukları
- D) Farklı malzemelerle sicim yaptıkları
- E) Uygarlıklarının uzun sürdüğü

61. "Bilginin % 90'ının daha düşümler atılmadan sicime yüklenmesi" ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Khipularla* basit matematiksel işlemlerin yapıldığı
- B) İnkaların bilinmeyen tarihlerinin *khipuların* çözülmesiyle ortaya çıkarılabileceği
- C) *Khipulardaki* bilgilerin İnkaların çoğunluğu tarafından okunabildiği
- D) *Khipularda* yer alan düşümlerin farklı niteliklerde olduğu
- E) Sicimlerin renk, dokuma türü, eğrilme biçimi gibi özelliklerinin de anlam taşıdığı

62. – 64. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Katı atık sorununun çözümü için bazı sistemler geliştirilmiş olmakla birlikte, bunun temel bir sağlık ve kamu hizmeti olarak kabul edilmesi oldukça yenidir. Belediyelerce toplanan çöplerin imhasında genellikle gömme, yakma, denize veya ırmağa dökme gibi yöntemler kullanılmaktadır. Ancak denize veya ırmağa dökme yöntemi çoğu zaman canlılara zarar verecek doğa kirlenmesine yol açtığından pek çok ülkede yasaklanmıştır. Çöp yakma yöntemindeyse yanma sonucu çıkan zehirli gazların filtre edilerek temizlenmesi önemlidir. Çöp gömme yöntemi özellikle büyük kentlerde yer sıkıntısı nedeniyle işlevsel olamamaktadır. Metal eşya, cam, gazete kâğıdı gibi atıkların toplanarak üretim sürecine yeniden katılması işi, ciddi biçimde ilk olarak II. Dünya Savaşı sırasında başladı; 1970'lerin başından bu yana da önem kazandı. Örneğin, ABD'de bazı eyaletlerde şişelere depozito ücreti uygulanmasının karayollarındaki şişe sayısını önemli ölçüde azalttığı görüldü.

62. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Çöplerin imhası konusunda her yönüyle sağlıklı ve işlevsel bir yöntem bulunamadığı
- B) Günümüzde çöp kaynaklı salgın hastalıkların giderek arttığı
- C) Toplumların günümüzde çöp konusunda daha az duyarlı olduğu
- D) Atık imhasında en gelişmiş sistemin ABD'de olduğu
- E) Çöp imha tesisleri yapımının günümüzde yerleşim yerleri dışında yoğunlaştığı

63. Bu parçada sözü edildiği gibi, yeniden kullanılabilir atıkların değerlendirilmesinin II. Dünya Savaşı sırasında başlamasında,

- I. savaşan devlet sayısının ikiden çok olması,
- II. savaşa katılan ülkelerde, düşmana direnen sivil örgütlerin kurulması,
- III. savaş koşullarının zorluğu nedeniyle eldeki olanaklardan olabildiğince fazla yararlanmak istenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

64. Aşağıdakilerden hangisi atık imhasının sağlık açısından önemli bir hizmet olarak algılandığının kanıtı olabilir?

- A) ABD'lilerin, şişeleri depozito karşılığı iade etmeleri
- B) Atıkların yakılması sonucu çıkan zehirli gazların filtre edilmesi
- C) Yeniden kullanılabilir atıkların kullanıldığı ürünlerin yaygınlaşması
- D) Çöpleri gömmek için büyük kentlerde yer sıkıntısı yaşanması
- E) Atık toplamada her belediyenin kendi belirlediği bir yöntemi kullanması

65. – 67. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bence 20. yüzyılın önemli buluşlarından biri de sinemadır. Sinema, uzantısı olan televizyonla birlikte dünyayı iç içe getirip iletişimde devrim yaratmış, iletişim dünyasını değiştirmiştir. Sinemanın yüzyıllık geçmişi aynı zamanda 20. yüzyıl tarihinin de yansımasıdır. Hangi sanat dalında olursa olsun geçmiş mutlaka bilmek gerekir. Geçmiş bilmezseniz bugünü kavrayamazsınız. Edebiyat, resim, mimari gibi alanlardaki başyapıtlar yüzyıllarca önemlerini koruyabilmektedir. Sinema için de böyle olması gerekir. Oysa sinemanın en önemli sorunu bir başyapıt bile olsa filmlerin ancak gösterildiği sürece sıcak kalmasıdır.

65. Bu parçada, bir filmin "sıcak kalması" sözüyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gündemde olması
- B) Sinema klasikleri arasına girmesi
- C) Sonraki filmlere konu olması
- D) Eleştirmenlerden iyi not alması
- E) Yıllar sonra yeniden çekilmesi

66. Bu parçada sinemayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İletişim alanında yaşanan çok önemli bir gelişme olduğuna
- B) Televizyonla yakından ilişkisi olduğuna
- C) Kültürel alışverişin önemli bir aracı haline geldiğine
- D) Diğer sanat dallarından daha yeni olduğuna
- E) Tarihiyle ilgili kaynakların yetersiz olduğuna

67.

- I. Sessiz filmlerden sesli filmlere, siyah-beyaz filmlerden renkli filmlere, sabit kameralardan hareketli kameralara geçilmesi
- II. Kurtuluş Savaşı, Kennedy Suikastı gibi tarihi olaylarla ilgili belgesel filmlerde gerçek görüntülerin yer alması
- III. Güncel konuları ele alan filmlerde kullanılan müzik, giyim, mobilya, otomobil gibi ayrıntıların filmin çekildiği yılın modası hakkında bilgi vermesi

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada değinildiği gibi sinemanın geçmişinin 20. yüzyıl tarihini yansıtmasına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

68. – 70. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Enfeksiyon hastalıklarıyla savaşta başta aşı olmak üzere pek çok yeni ve gelişmiş yöntem bile bu hastalıkların önünün tamamen alınmasında yeterli olmamaktadır. Bu durumun başlıca nedeni bazı bakterilerin önceden duyarlı oldukları antibiyotiklere zamanla direnç geliştirmesidir. Ayrıca hastalıklara yol açan yeni bakterilerin varlığı da ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenle bilinenlerden daha etkili tedavi yöntemlerine gerek duyulmakta, yeni antibiyotik üretmek için araştırmalar devam etmektedir. Ancak bazı hastalıklarda, gerekli olmadığı halde antibiyotik kullanılması, gerekli durumlarda kullanıldığında ise yanlış dozda, yanlış zamanlamayla ya da yanlış türde antibiyotik kullanılması bakterilerin antibiyotiklere direnç kazanmalarına yol açmaktadır. Bu tür bilinçsiz tüketimler olduğu sürece yeni antibiyotiklerin de etkisinin kısa sürede azalacağı bir gerçektir.

68. Bu parçada antibiyotiklerin yanlış kullanımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yan etkilerinin göz ardı edilmesi
- B) Gereksiz yere kullanılması
- C) Gerekenden farklı miktarda alınması
- D) Kullanım saatlerine dikkat edilmemesi
- E) Bakterinin türüne uygun antibiyotiklerin kullanılmaması

69. Bu parçadan, bakterilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanlarda tedavi edilemez bozukluklara neden olabildikleri
- B) Değişen koşullara uyum sağlayabildikleri
- C) İnsanlığın başlangıcından beri var oldukları
- D) Kolayca çoğalıp yayıldıkları
- E) Bazı türlerinin zararlı, bazı türlerinin zararsız olduğu

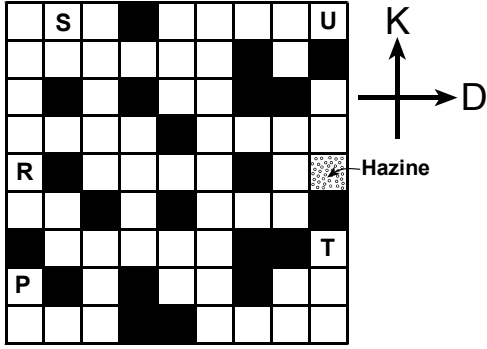
70. Bu parçaya göre, bakterilerle gereğince mücadele edilememesinde,

- I. hastalık etkeni olan yeni bakteri türlerinin ortaya çıkması,
- II. bakterilerin zamanla tedaviye direnç kazanabilmesi,
- III. antibiyotik üretiminin gereken miktardan az olması

durumlarından hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

71. – 73. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

P, R, S, T ve U yarışmacıları şekildeki gibi bir labirentte bulunan hazineye aşağıdaki kurallara uyarak ulaşmaya çalışmaktadırlar.

- Kareler arasında kuzey, güney, doğu ve batı yönlerinde ilerlenebilir, çapraz ilerlenemez.
- Siyah karelerden geçilemez, yalnızca beyaz karelerden geçilebilir.
- Bir yarışmacıyı hazineye ulaştıran her yol için geçilmesi gereken kare sayısı, o yolun uzunluğunu verir. Bir yarışmacının en az sayıda kareden geçerek hazineye ulaşması, o yarışmacı için en kısa yoldur.
- Kuzey ve doğu yönlerinde ilerlenen her kare +1 puan; güney ve batı yönlerinde ilerlenen her kare -1 puan getirir. Bir yarışmacıyı hazineye ulaştıran her yol için bu kural göz önüne alınarak yol puanı hesaplanır.

71. Hazineye en kısa yoldan ulaşabilecek yarışmacı hangisidir?

- A) P B) R C) S D) T E) U

72. Yarışmayı artı yol puanıyla tamamlayan yarışmacılar arasında hazineye en kısa yoldan ulaşabilecek olan hangisidir?

- A) P B) R C) S D) T E) U

73. En kısa yollarının uzunluğu eşit olan yarışmacılar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) S ve U B) R ve T C) P ve S
D) R ve U E) P ve T

74. – 77. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yapılan gözlemler sonucunda A, B, C, D, E ve F gezegenleriyle ilgili olarak elde edilen bilgiler aşağıdaki tabloda gezegenler numaralanarak verilmiştir.

	Sıcaklık (°C)	Kütle	Uydu Sayısı	Su
1. gezegen	30<s<60	2 br	2	Bilinmiyor
2. gezegen	30<s<60	4 br	2	Yok
3. gezegen	0<s<40	1 br	4	Yok
4. gezegen	0<s<30	2 br	3	Bilinmiyor
5. gezegen	30<s<60	3 br	3	Yok
6. gezegen	60<s<140	3 br	1	Var

Bu gezegenler hakkında ayrıca şunlar da bilinmektedir:

- A, B ve E gezegenlerinde su yoktur.
- E ve F gezegenlerinin kütleleri birbirine eşittir.
- B, D ve E gezegenlerinde sıcaklık aynı sınırlar arasındadır.

74. Bu bilgilere göre, 3. gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A B) B C) C D) D E) E

75. Bu bilgilere göre, su olduğu bilinen gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) B B) C C) D D) E E) F

76. Bu bilgilere göre, uydu sayısı en fazla olan gezegen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A B) B C) C D) D E) E

77. Bu bilgilere göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Kütleli en büyük olan gezegenin en az sayıda uydusu vardır.
- B) C ve D gezegenlerinin kütleleri eşittir.
- C) Sıcaklığın üst sınırı en yüksek olan gezegende su yoktur.
- D) Bir numaralı gezegen B'dir.
- E) D ve E gezegenlerinin uydu sayıları eşittir.

78. – 80. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bir terzi Ayşe, Burcu, Ceyda, Demet ve Esin'e toplam 8 parça giysi dikmiştir. Pantolon, etek ve gömlekten oluşan bu giysileri diktirenlerle ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- Her müşteri en az 1, en fazla 2 parça giysi diktirmiştir.
- Etek diktirenlerin hepsi gömlek diktirmiş, gömlek diktirenlerin hepsi etek diktirmiştir.
- Ceyda ve Demet'in diktirdikleri giysilerin tümü aynıdır.
- 2 müşteri pantolon diktirmiştir.
- Esin sadece pantolon diktirmiştir.

78. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Ayşe gömlek diktirmiştir.
- B) Ceyda etek diktirmiştir.
- C) Demet'in diktirdiği giysiler arasında pantolon yoktur.
- D) Ayşe ve Burcu'nun diktirdikleri giysilerin tümü aynıdır.
- E) Demet ve Esin'in diktirdikleri giysiler farklıdır.

79. Aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) 4 adet etek diktirilmiştir.
- B) En fazla sayıda diktirilen giysi gömlektir.
- C) Diktirilen etek sayısı pantolon sayısından azdır.
- D) Pantolon diktiren her müşteri etek de diktirmiştir.
- E) Gömlek diktiren hiçbir müşteri pantolon diktirmemiştir.

80. Aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin tümünün etek diktirdiği kesinlikle bilinmektedir?

- A) Ayşe, Burcu
- B) Ceyda, Demet
- C) Ayşe, Burcu, Ceyda
- D) Ayşe, Ceyda, Demet
- E) Burcu, Ceyda, Demet

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

AKADEMİK PERSONEL VE LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİ GİRİŞ SINAVI (ALES)

22 NİSAN 2007

SÖZEL BÖLÜM

A KİTAPÇIĞI

1. B	21. E	41. A	61. E
2. D	22. C	42. C	62. A
3. D	23. D	43. E	63. C
4. C	24. E	44. A	64. B
5. B	25. A	45. D	65. A
6. C	26. B	46. C	66. E
7. A	27. E	47. B	67. E
8. E	28. C	48. C	68. A
9. B	29. D	49. A	69. B
10. A	30. A	50. B	70. D
11. D	31. C	51. D	71. E
12. B	32. B	52. A	72. C
13. B	33. E	53. E	73. B
14. C	34. A	54. D	74. A
15. D	35. D	55. C	75. E
16. C	36. A	56. E	76. A
17. A	37. C	57. A	77. B
18. E	38. B	58. C	78. D
19. D	39. E	59. B	79. E
20. B	40. D	60. D	80. B